

Вамерія Мельник

(15 р., Краматорська українська гімназія, м. Краматорськ, Донецька обл.)

27.05.2014 р.

Найскладніший та найстрашніший місяць мого життя. Сепаратисти захопили Краматорськ. Постріли не припинялися. Вони починалися зранку й тривали іноді до ночі. Зранку вони заміняли будильник: починалися близько шостої.

Увесь місяць якийсь каламбур. Таке враження, що це був один день із постійними пострілами, жахом, наляканістю та невідомістю.

Пам'ятаю звуки вибухів, на горизонті якісь яскраві червоні плями, у небі спалахи від ракет. Я майже весь час сиджу в соцмережі, переписуюся з подругами, які живуть на Станкострої. В один із вечорів так стріляли, що Настя та Еля з батьками пішли до бомбосховища з речами. Ми цієї ночі майже не спали. Уночі почули, як на аеродром тягнеться техніка. Наші вікна виходять на дорогу. Усе дуже добре чути. Але тато заборонив нам із мамою підходити до вікна. Два дні спали в коридорі.

Удень не відходили від телевізора. Як тоді, коли дивилися про Майдан. Може, це смішно, але 13 травня ми купили новий великий телевізор. Смішно й гірко водночас. Люди тікають, а ми з новим телевізором... Канали не транслюються через «Т-2», дивимося новини через Інтернет. І дивитися страшно, і нічого не знати страшно. Часто граємо на телевізорі в гру «Балда». Уявляємо, що кожне створене нове слово – знищений сепаратист.

Пам'ятаю, як не ходила до школи майже десять днів. Просто не було чим добиратися. Місцеві сепаратисти підпалили транспорт для того, щоб українські військові не могли дістатися центру. В Інтернеті пишуть, що вони вранці виганяли водіїв та підпалювали машини. Я уявляю відчуття водія, якого вигнали з маршрутки або тролейбуса та на його очах підпалили його авто. Шкода водіїв і транспорт. Фото в Інеті вражаючі.

Тато на роботу ходить. Часто замість свого напарника, який зі Слов'янська й не має як дістатися Краматорська, надто небезпечно. Одного разу тато затримався на роботі на кілька годин: поруч обстрілювали пост сепаратистів. Коли він ішов на роботу, ми переживали, щоб його не вбили.

З дому ми не виходили. Навіть до магазину й на ринок. Особливо 1 та 9 травня. Попереджали про можливі провокації. На вулиці весна. Але я її не бачу. До вікна підходжу рідко. Бачили з мамою снайпера (ми так думаємо, що це снайпер, бо він у чорному одязі ходить дахом і то стоїть, то ніби лежить) на даху 14-поверхівки, вона навпроти нашого будинку. Кажуть, що снайперів у місті багато.

Одного дня ввечері почули сигнали кількох машин. Визирнули у вікно: в автівках їхали сепаратисти. Вони розмахували прапорами ДНР, щось кричали й реготали від ейфорії. Цілий кортеж машин.

Продукти купує тато. На вулиці ввечері людей майже немає. А наша вулиця Паркова завжди така гамірлива. Тут завжди допізна гуляє молодь. Страшно, коли стріляють, і страшно, коли нікого немає на вулиці. Місто стає ніби привид.

Після 11 травня почав ходити міський транспорт. Мама вийшла на роботу, а я на навчання. У класі і в гімназії дітей мало. Батькам дозволили пускати або не пускати своїх дітей на власний розсуд. Ми пройшлися містом. Будинки в дірках. Розбиті вікна. Спалені тролейбуси й маршрутки чорні. Це просто купки металобрухту. Зупинка на Станкострої, з якої я їжджу з гімназії додому, рознесена вщент. Я дякую Богу, що ми залишилися живими.

12.02.2015 р.

Це сталося нещодавно, і ці події залишаться в моїй пам'яті назавжди. 10 лютого моя сім'я була вдома. У тата був вихідний, а ми з мамою були вдома, бо саме з цього дня школи закрили на карантин. Тато прокинувся раніше, а ми вирішили поспати подовше, особливо я. Крізь сон я чула гучні вибухи, але продовжувала спати. Ми вже звикли, що майже щодня чути гучні постріли – це навчання військових або біля аеропорту, аби в районі крейдяних гір. Через деякий час вибухи повторилися. Цього разу вони були такі потужні, що я остаточно прокинулася. Вибухи лунали дедалі гучніше, до моєї кімнати вбігла мама. Дрижали вікна, було чути сигналізації всіх машин у дворі. Таке відчуття, ніби літають дуже низько літаки. Ми виглянули у вікно: перехожі не поспішали кудись сховатися. Мабуть, ніхто ще не усвідомлював, що це не навчання. Мама зайшла в Інтернет і сказала, що люди пишуть у мережі, що від пострілів у них ледве шибки не випадають. Особливо жалілися ті, хто живе в районі Соцміста. Точно нічого не було відомо. Але коли вибухи почали лунати дуже сильно, ми вирішили сховатися в коридорі. Тато приніс ковдру, а мама подушки. Ми лежали й прислухалися до кожного звуку. Було страшно. Чомусь одразу пригадалося, як півроку тому ми так само лежали в коридорі нашої старої квартири й боялися підійти до вікна. Ми нічого не зрозуміли. Найбільше лякала невідомість. Стало тихо, ми ще боялися виходити з коридору, але цікавість взяла гору. Тато зайшов до Інтернету, мама почала дзвонити рідним, я залишилася в коридорі. Телефонного зв'язку не було. Ми не знали, що з нашими рідними. В Інтернеті почала з'являтися перша інформація про обстріл мого міста. Як не дивно, але до нас додзвонилася тьотя Оля з Дрогобича. Вона запитала, як ми. Їй вдалося додзвонитися всім моїм рідним у місті. Ми були раді, що ніхто з них не постраждав. Лише через пару годин зв'язок МТС відновився, і ми змогли з ними поговорити. Дідусь наказав нам не виходити з квартири.

Тато прочитав в Інтернеті, що зранку наші військові збили ворожий безпілотник. А о 12:30 Краматорськ обстріляли, очевидно, з боку Горлівки терористи. Ми не знали про те, що хтось у місті загинув. У Краммайдані (групи ВК) виклали фото снарядів, які не розірвалися. Ми думали, як добре, що ніхто не постраждав. Але ближче до вечора стало відомо про жертви обстрілу. Були поранені і вбиті. Усі випуски новин починалися з повідомлення про обстріл Краматорська. Кількість загиблих збільшувалися. Лише тоді ми усвідомили, яка трагедія спіткала наше місто, яке більше ніж півроку жило мирним життям. Звичайно, ми ще пам'ятали події весни та літа мину-

лого року, але вже звикли до мирного життя. Тиші в місті не було. Але коли тренувалися військові, ми були спокійні: значить, місто надійно захищене. І тут таке...

Найгірше – невідомість. Ти не знаєш, що сталося, що трапиться далі, чи є загиблі та постраждалі. Кількість убитих нас шокувала: 17 людей. Такого числа ми ніяк не очікували. А історія маленького хлопчика Кліма, розказана в новинах... Свої почуття передати неможливо. Сум, розпач і радість, що ти та твоя сім'я залишилися живими, та – невідомість. Що буде далі? Чи потрібно буде знову тікати? Переглядаємо список загиблих. На щастя, знайомих серед них немає. У списку постраждалих дівчинка Саша. Вона навчалася в нашій гімназії, а рік тому перейшла до п'ятої школи. Ми разом із нею танцювали на концертах. Що з нею? Треба буде дізнатися.

Останні два дні ми з мамою спали в коридорі. Одягнені. Поруч – сумка з документами й необхідними речами. Спиш – і боїшся, що або не прокинешся, або рухне будинок, і тебе знайдуть під уламками. І молишся, довго й щиро. За себе, за батьків, за рідних, за Україну. Тоді стає легше й спокійніше. Два дні ми з мамою з хати не виходили... Тато пішов на роботу й приніс із магазину продукти. Що нас чекає далі?..

20.02.2015 р.

Сьогодні день вшанування пам'яті Героїв Небесної Сотні. Нічого не хочеться писати. Усі слова від болю застрягли глибоко в душі...

Пригадала початок своєї книги, яку почала писати кілька місяців тому. Перша глава розпочинається описом першого снігу й роздумів про сенс людського життя. Не знаю, чи допишу свою книгу, але сьогодні ці рядки хочу присвятити Небесній Сотні:

Кінець листопада. Пішов перший сніг. Він був не менш чарівний, ніж поле квітів. Кожна сніжинка, ніби пелюстка, прикрашала й доповнювала природну картину. Вона повільно спускалася на землю, наче вид з неба її настільки зачаровував, що вона хотіла затримати час, хоча б на пару секунд. Коли її шлях закінчувався, слухняно лягала біля своїх братів і сестер, і дивилася, як інші ще були зачаровані видом згори, який назавжди залишиться в їх пам'яті.

Холодна зовні, гаряча всередині – Лілі вирішила, що саме така сніжинка. Вона холодна, тому що падає лише взимку, отже, звикла до холоду і є його частиною. Але тільки-но вона впаде на долоні, умить розтане. Здається, що в ці секунди в ній борються холод і тепло. Сніжинка відчуває, що ми – тепло, частина її, і вона віддається нам, і через це тане. Вона помирає на наших долонях, але їй зовсім не страшно, адже вид згори вона вже побачила.

Помираючи, людина пригадує все, що з нею відбулося протягом усього життя, від народження й до цього моменту. Згадує лише яскраві моменти. Але іноді, як і сніжинці, їй достатньо лише одного виду, однієї картинки, щоб зрозуміти, що вона жила не дарма.